

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 0651-05/12-16/2
Ljubljana, 20. 11. 2013

Osnutek

Z A P I S N I K

16. seje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je bila v ponedeljek, 18. novembra 2013, v sobi 212/II, v prostorih parlamenta Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 14. uri in zaključila ob 15. uri.

Prisotni:

- predsednik: Jernej Verbič
- podpredsednik: Alojz Glavač
- člani: Franc Golob, Samer Khalil, Mirko Kozelj, mag. Darija Kuzmanič Korva, Dušan Strnad, mag. Stevo Ščavničar, Drago Ščernjavič, Branko Šumenjak, Matjaž Švagan, Cvetko Zupančič.

Opravičeni:

- Uroš Brežan, dr. Milan Medved, Boris Popovič.

Ostali prisotni:

- Marjan Nahtigal, Marjeta Vozelj, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
- Franc Skok, DARS d.d.

D n e v n i r e d:

- 1. Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda**
- 2. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi (ZDCOPMB-E) - druga obravnava, EPA 1545-VI**
- 3. Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji za leto 2012, EPA 1536-VI**
- 4. Potrditev zapisnikov 14. in 15. seje komisije**

Ad 1)

Komisija je bila sklepčna in je potrdila dnevni red (9 ZA, 0 PROTI).

Ad 2)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Komisija se je uvodoma seznanila, da je ključni cilj predlaganih sprememb in dopolnitev zakona sprememba koncepta izrekanja glob, ki sledi smernicam za kategorizacijo kršitev predpisov s področja časov vožnje, odmorov in počitkov poklicnih voznikov ter tahografov iz Direktive 2009/5/ES. Medtem ko se sedaj globe izrekajo v razponu, se v skladu s politiko EU na področju prevozov predlaga, da so prekrški sankcionirani glede na težo prekrška, s čimer se spoštuje pravilo iz navedene direktive, da morajo biti kršitve kategorizirane glede na resnost kršitve in morebitne posledice za varnost v cestnem prometu. Taka ureditev bo po mnenju predstavnika predlagatelja novele zakona vplivala tudi na pravičnejšo konkurenco med podjetji. Poleg navedenega novela zakona natančneje ureja vodenje evidenc delovnega časa voznikov, dopolnjuje se način odvzema odobritve tahografske delavnice ter dodajajo kazenske sankcije v obliki zneskov za tahografske delavnice. Pomembno novost predstavlja predlog, da se Carinski službi Republike Slovenije določi pristojnost za izvajanje nadzora na tem področju, s čimer bo dobila celovit nadzor na terenu.

Komisija ugotavlja, da se je predlagatelj novele zakona uskladi z Obrtno – podjetniško zbornico Slovenije, Gospodarsko zbornico Slovenije in Avtoprevozniško zbornico.

Komisija v povezavi z zagotavljanjem večje konkurenčnosti opozarja, da delodajalci silijo poklicne voznike v kršitev pravil glede delovnega časa in obveznih počitkov (npr. uporaba magnetov), pri čemer so vozniki velikokrat prisiljeni sami plačati globe za storjene kršitve, ki na koncu vodijo tudi v manjšo varnost v cestnem prometu.

Glede na predvidene večje finančne obveznosti podjetij, ki jih določa druga zakonodaja (npr. davek na nepremičnine, prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje), pomenijo predlagane večje globe za kršitve po tem zakonu še večje obremenitve malih podjetnikov. V zvezi z določitvijo novega sistema glob komisija ugotavlja, da bodo kazni za kršitve v primerjavi s sedanjo ureditvijo (kazni v razponu) konkretizirane v skladu z Direktivo 2009/5/ES, ki razdeljuje kršitve glede na njihovo resnost (zelo resna kršitev, resna kršitev in manjša kršitev). To pomeni, da bo za manjše oziroma manj resne kršitve predpisana nižja kazen. Komisija tudi ugotavlja, da bo za npr. uporabo magnetov predpisana visoka globa, saj gre za goljufijo in zelo resno kršitev.

Komisija se je tudi seznanila, da se je predlagatelj novele zakona, zaradi pomembnosti tahografskih delavnic in s tem povezano odgovornostjo, odločil s spremembo dvanajste alineje 13. člena zakona poostriiti pogoje za odobritev delavnic.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

* * *

Po opravljeni razpravi so člani komisije glasovali o predlogu sklepa, da komisija podpira predlog zakona, in ga podprli (11 ZA, 0 PROTI).

Ad 3)

Komisija je obravnavala Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji za leto 2012, ki ga je Državnemu zboru, v skladu s tretjim odstavkom 6. člena Zakona o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji, v obravnavo predložila Vlada.

Komisija se je seznanila z navedenim poročilom, ki sta ga predstavila in z odgovori na zastavljena vprašanja članov komisije dodatno pojasnila predstavnica Ministrstva za infrastrukturo in prostor Marjeta Vozelj in član uprave DARS d. d. Franc Skok.

V letu 2012 je finančna realizacija razvoja in obnavljanja avtocest znašala 92.979.526 evrov (z DDV). V lanskem letu je bila dokončana in predana prometu navezava na Mirensko dolino, ki je del avtocestnega odseka Pluska – Ponikve, ki je bil dokončana že leta 2010. V lanskem letu so se gradbena dela nadaljevala na odseku Koper – Izola, na ploščadi za bencinski servis Cikava in na odseku Šentvid – Koseze, kjer se je urejal priključek na Celovško cesto. Potekale so tudi zaključne aktivnosti na zgrajenih odsekih, obnovitvena dela in naložbe v obstoječe avtoceste, dela na državnih navezovalnih cestah za omogočanje boljših navezovanj širših urbanih območij na avtocestno omrežje. Za manjkajoče odseke osnovnega programa in odseke dodatnega programa so potekali postopki prostorskega načrtovanja in umeščanja v prostor oziroma priprava DPN ter odkupovanje zemljišč in drugih nepremičnin. Obveznosti zadolževanja so v letu 2012 dosegle 174, 5 milijonov evrov. DARS d.d. v skladu z zakonom financira graditev in obnovo avtocest in hitrih cest v imenu in za svoj račun, pri čemer je bilo lani zagotovljenih 75,5 milijona evrov. Poleg lastnih sredstev je DARS d.d. leta 2012 prejel dober milijon evrov iz projekta TEN-T. DARS d.d. v letu 2012 ni najel nobenega posojila. V imenu in za račun Republike Slovenije DARS d.d. izvaja naloge prostorskega načrtovanja in umeščanja avtocest ter pridobivanje nepremičnin, za katere je bilo v proračunu Republike Slovenije leta 2012 zagotovljenih 1,9 milijona evrov.

Komisija je bila seznanjena, da mora Slovenija do leta 2015 porabiti okoli 80 milijonov evrov za izgradnjo protihrupnih ograj na različnih avtocestnih odsekih, vendar se DARS d.d. sooča s težavami zaradi dolgotrajnih postopkov izbire izvajalcev, ki ima podlago v Zakonu o javnem naročanju. Komisija se pridružuje opozorilu predstavnika DARS d.d., da je nedopustno, da se zaradi zakonodaje na področju javnih naročil ne more izbrati izvajalca in posledično začeti z gradnjo protihrupnih ograj, čeprav je 85% potrebnih sredstev zagotovljenih iz Kohezijskega sklada. Če se gradnja protihrupnih ograj ne bo pravočasno začela, se lahko zgodi, da bomo izgubili odobrena evropska sredstva.

Ob obravnavi poročila je bil podan predlog, da bi morali opraviti stresni test tudi v DARS d.d. in ugotavljati odgovornost ljudi na DARS d.d., saj pretekli dogodki (npr. predor Šentvid) kažejo na negospodarno rabo javnih sredstev in neupravičeno sklepanje aneksov, ki so povzročili enormno povečanje vrednosti investicij. Komisija ugotavlja, da so bile v zadnjih treh letih izvedene spremembe kadrovske strukture.

Komisija ugotavlja, da je bil strošek gradnje avtocestnega križa 5,5 milijarde evrov, pri čemer mora DARS d.d. plačati še 2,65 milijarde evrov. Po besedah predstavnika DARS d.d. so bili v preteklosti najeti tudi petletni krediti, kar pa je glede na dolgoročno naravo investicij nenavadno. DARS d.d. v skladu z Zakonom o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (ZDARS-1) servisira kredite in zapadle obresti s svojimi prihodki. V letu 2012 je DARS d.d. odplačal 103 milijone evrov glavnice in okoli 70 milijonov evrov obresti, v letu 2013 zapade 143 milijonov evrov glavnice in 60 milijonov evrov obresti. V letu 2014 bi moral DARS d.d. plačati 430 milijonov evrov kredita, vendar so uspeli v letošnjem letu z bankami sprejeti dogovor o reprogramiranju dolgov tako, da bodo obveznosti DARS d.d. v letu 2014 za 266 milijonov evrov in za obresti 60 milijonov evrov, hkrati pa DARS d.d. še naprej vodi pogovore z dvema bankama za reprogramiranje kreditov v višini 105 milijona evrov in 50 milijonov evrov in pričakujejo, da bi v letu 2014 zmanjšali glavnico na 161 milijonov evrov. Komisija je bila tudi seznanjena, da DARS d.d. pričakuje višje prihodke v višini okoli 50 milijonov evrov na letni ravni, kar bo olajšalo odplačevanje dolga.

Komisija ugotavlja, da je za obveznosti DARS d.d., iz kreditov v višini 2,65 milijarde evrov, sprejetih 23 zakonov o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti DARS d.d., kar otežuje delo DARS d.d. pri obvladovanju dolga. Zaradi tega je DARS d.d. predlagal Vladi v sprejem predlog krovnega zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti DARS d.d. iz kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev, ki bi združil vse veljavne poroštevne zakone, pri čemer se njihove obveznosti oziroma krediti ne bi spreminjali. DARS d.d. bi na ta način lažje urejal odnose z bankami kot sedaj, ko se lahko dogovarja o dolgu le za nekaj poroštevni zakonov.

Komisija izpostavlja dolgotrajno gradnjo nekaterih avtocestnih odsekov (npr. Ankaran – Srmin, predor Markovec), ki se je prekinila zaradi finančnih težav in insolvenčnih postopkov pogodbenih izvajalcev, kar povzroča nepredvidljive dodatne stroške in negotovost glede njihovega dokončanja in predaje v promet v doglednem času. Komisija se je seznanila, da se načrtuje nadaljevanje izvajanja del na trasi Markovec – Izola v začetku prihodnjega leta (glavni izvajalec bo Cestno podjetje Koper), medtem ko bo treba v predoru Markovci, kjer so se dela 4. 7. 2013 zaradi stečaja Alpine Bau prenehala, izvesti še gradbena dela v vrednosti 1,5 mio evrov (javni razpis izšel) ter elektro-strojno opremo (odpiranje ponudb v oktobru 2013 v okviru ponovljenega javnega razpisa). Če ne bo večjih zapletov, se pričakuje dokončanje del do začetka naslednje turistične sezone. Predstavniki DARS d.d. je poudaril, da veljavni Zakon o javnem naročanju povzroča dolgotrajne postopke izbire izvajalcev del zaradi pritožb in revizij na postopke javnega naročanja ter posledično velike zamude pri dokončanju del in predaji odsekov v promet.

Z vidika zagotavljanja prometne varnosti in pretočnosti prometa komisija opozarja na neustrezen način nadzora uporabe vinjet, ko se preusmerja promet z vozniških pasov avtoceste na bencinski servis. Komisija pričakuje, da se opravi študija o upravičenosti takega načina nadzora uporabe vinjet z vidika zagotavljanja prometne varnosti.

Komisiji se zastavlja vprašanje, ali se na odseku pomurske avtoceste Pesnica – Lendava, ki nima odstavnega pasu, načrtujejo kakšni posegi, saj smo skoraj vsakodnevno priča prometnim nesrečam, ki povzročajo velike zastoje, obenem pa narašča obseg tovornega prometa, ki še dodatno obremenjuje prepustnost prometa. Komisija je bila seznanjena, da se trenutno ne načrtuje gradnja tretjega, odstavnega pasu, vendar bo treba po besedah predstavnika DARS d.d., glede na povečanje transporta tovornih vozil, razmišljati tudi o naslednjih korakih, ki bodo pripomogli k povečanju varnosti ter v primeru prometnih nesreč pravočasno ukrepati in zagotoviti prepustnost. Potrebne bodo dodatne prometne študije, ki bi pokazale upravičenost morebitnih posegov na navedenem odseku.

V zvezi z nadaljevanjem že dvakrat začete gradnje odseka Gorišnica – Ormož, kjer aktivnosti trenutno stojijo, tudi zaradi Nature 2000, komisija ugotavlja, da so prizadete občine sprejele pismo o nameri, da bi se ta cestna povezava gradila iz evropskih sredstev. Komisija pričakuje, da bo Vlada podala čim prej jasen odgovor, ali se bo ta cestna povezava sploh zgradila ali ne. V zvezi z odsekom Hajdina – Ormož je bila komisija seznanjena, da je ključni problem načrtovanje odseka Ptuj – Markovci, saj se je postopek ustavil leta 2007 zaradi konflikta med interesi varovanja narave (Krajski park Šturmovci zaščiten z Naturo 2000) in družbeno sprejemljivostjo. Do razrešitve te problematike se gradnja na drugih odsekih ne bo nadaljevala.

V zvezi z gradnjo 3. razvojne osi komisija ugotavlja, da je DARS d.d. zadolžen za njen odsek na Koroškem (od avstrijske meje do A1), medtem ko je za belokranjski del 3. razvojne osi zadolžena Direkcija Republike Slovenije za ceste (DPN že sprejet). Za koroški del 3. razvojne osi je bil leta 2012 sprejet DPN za odsek Velenje – Slovenj Gradec, aktivnosti za odsek Slovenj Gradec – Dravograd so v teku, medtem ko odločitve o sprejemljivosti variante na odseku Velenje – A1 še ni. Po mnenju predstavnika DARS d.d. bo morala biti za odsek Velenje – A1 sprejeta politična odločitev, na podlagi katere bo lahko DARS d.d. nadaljeval z aktivnostmi.

Komisija je bila seznanjena, da potekajo dela preurejanja čelnih cestninskih postaj (odstranitev sredinskih otokov), ki bodo povečala pretočnost prometa in povečanje hitrosti na 70km/h za vinjetna vozila, in sicer so se preuredile vse čelne cestninske postaje, razen na Vranskem, ki še ostaja, saj bi načrtovana odstranitev celotne čelne postaje lahko povzročila zlorabe in preusmeritev prometa na vzporedne glavne ceste.

Komisija je pozitivno ocenila delo DARS d.d. pri izgradnji počivališča Cikava z bencinskim servisom OMV, ki se uvršča med največje in najsodobnejše avtocestne bencinske servise v Sloveniji.

Po opravljeni razpravi je komisija sprejela naslednje **s k l e p e**:

- 1. Komisija se je seznanila s Poročilom o izvajanju Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji za leto 2012, ki ga je Vlada predložila v skladu s 6. odstavkom Zakona o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji.**
- 2. Komisija podpira prizadevanja DARS d.d., da bi se 23 zakonov o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti DARS d.d. iz kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev združilo v krovni zakon, ki ne bi spreminjal obveznosti DARS d.d., bi pa pripomogel k lažjemu dogovarjanju DARS d.d. z bankami o reprogramiranju kreditov in posledično lažjemu tekočemu poravnavanju zapadlih obveznosti iz naslova zadolževanj. Ob tem komisija opozarja, da bo Republika Slovenija zavezana izpolniti obveznosti družbe DARS d.d., če jih ta finančno ne bo sposobna izpolniti sama. Komisija zato Vladi predlaga, da čim prej predloži v Državni zbor predlog zakona, ki so ga pripravili na DARS d.d. in že posredovali na Vlado.**
- 3. Ker veljavna ureditev javnega naročanja povzroča dolgotrajne postopke izbire izvajalcev del in posledično velike zamude pri dokončanju del in predaji avtocestnih odsekov v promet ter v nekaterih primerih možnost izgube odobrenih evropskih sredstev (npr. gradnja protihrupnih ograj), komisija pričakuje, da bo Vlada čim prej pristopila k pripravi sprememb in dopolnitev Zakona o javnem naročanju, ki bodo odpravile sedanje anomalije, ki imajo tudi velike finančne učinke.**

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

* * *

Po opravljeni razpravi so člani komisije glasovali o predlogu navedenih sklepov in jih podprli (12 ZA, 0 PROTI).

Ad 4)

Zapisnika 14. in 15. seje komisije sta bila odobrena (12 ZA, 0 PROTI) brez pripomb.

Sekretarka
Meta Štembal

Predsednik
Jernej Verbič